

Time: 3 Hours

(100 marks)

Q 1 Answer in two sentences: All questions are compulsory. (20 marks)

- a) What is golden rule of interpretation?
- b) What is grammatical rule of interpretation
- c) What is Heydon's rule?
- d) Explain expressio unius est exclusio alterius?
- e) What is affidavit according to the General Clause Act?
- f) Explain the term 'father' and the term 'year' according to the General Clause Act?
- g) What is the financial year according to the General Clause Act?
- h) Explain the importance of headings and marginal notes in interpreting a statute?
- i) Explain the term movable property under the General Clause Act?
- j) What is the doctrine of pith and substance?

Q 1I. Write short notes: (any four). (20 marks)

- a) Doctrine of eclipse.
- b) Delegated legislation.
- c) Presumption in interpretation.
- d) General and Special Statutes.
- e) Repeal of statutes.
- f) Service by post.

Q. III. Answer any two: (12 marks)

- 1) The long title of the Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act,2015 states that An Act to consolidate and amend the law relating to children alleged and found to be in conflict with law and children in need of care and protection by catering to their basic through proper care, protection, development, treatment social re-integration, by adopting a child friendly approach in the adjudication.
 - a. Explain the importance of Long title in interpretation?
 - b. What kind of legislation is The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015?
- 2) In Keshavananda Bharati v State of Kerala, the Supreme Court while interpreting the word 'amendment' in Art.368 referred to the Preamble of the Constitution.
 - a. What is the importance of preamble while interpretation?
 - b. Explain the importance of internal aid to interpretation?
- 3) Section 11 of the Family Court's Act ,1984 states as follows:-
In every suit or proceeding to which this Act applies, the proceedings may be held in camera if the family court desires and shall be so if either party so desires.
 - a. State and explain when, 'in camera' proceeding could be directory?
 - b. If any of the party insist that proceeding to be held in camera then can Court apply its discretionary power and hold that in camera proceedings is not required.Explain the rule of interpretation?

Q.IV Write an essay on any four:

(48 marks)

- a) Explain different internal aid in interpretation of statutes?
- b) Explain the basic rules of interpretation?
- c) Explain mandatory and directory rule of interpretation?
- d) What is the effect of repeal?
- e) Explain the principle in interpretation of Constitution?
- f) Explain external aid to interpretation?

वेळ: ३ तास

एकूण गुण : १००

प्र.१ प्रत्येकी दोन वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.)

- अ) गोल्डन रुल म्हणजे काय?
- ब) व्याख्या चे व्याकरणार्थी कायदे म्हणजे काय?
- क) 'हेडन' नियम ची व्याख्या.
- ड) 'एक्सप्रेससीओ उनीस इस्ट एक्सकॅलुसिओ अल्टेरिओ' समझावा.
- ई) सर्वसाधारण परिभाषा अधिनियमन १८९७ प्रमाणे शपथपत्र (एफिडेल्हिट) चा अर्थ लिहा.
- ग) सर्वसाधारण परिभाषा अधिनियमन १८९७ प्रमाणे 'पिता' आणि 'वर्ष' चा अर्थ लिहा.
- फ) सर्वसाधारण परिभाषा अधिनियमन १८९७ प्रमाणे 'आर्थिक वर्ष' चा अर्थ लिहा.
- ज) व्याख्या करताना शीर्षक आणि किरकोळ (मार्जिनल) नोट्स ह्याचे महत्व सांगा.
- झ) सर्वसाधारण परिभाषा अधिनियमां प्रमाणे 'चल' (मुळेबल) मालमत्ता म्हणजे काय?
- च) पीथ अँड सुब्स्टन्स ची व्याख्या लिखा

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांवर टिपा लिहा. (२० गुण)

- अ) एक्लीप्स ची शिकवण.
- ब) प्रतिनिधी कायदा.
- क) व्याख्या मध्ये अंदाज (प्रेसुम्पशन).
- ड) साधारण आणि खास कायदे.
- ई) कायदा रद्द होण्याचे परिणाम.
- ग) पोस्टाने सेवा (सर्विस बाय पोस्ट) चा अर्थ लिहा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांना कारणासहित सोडवा. (१२ गुण)

- १) जुवेनाईल जस्टिस (केयर अँड प्रोटेक्शन ऑफ चिल्ड्रन) एक्ट , २०१५ चे दीर्घ (लॉन्ग) शीर्षक असे म्हणते कि कायद्याशी संघर्ष करणारी बालके आणि काळजी घेण्याची व संरक्षणाची गरज असलेले मुळे, त्यांच्यासाठी योग्य ती काळजी, संरक्षण व उपचार यांची तरतूद करून त्यांच्या विकासाविषयक गरजा पुरवून आणि त्यांच्या संबंधातील प्रकरणांचा निवाडा करताना व निकालात काढताना, मुलांचे हीतसंबंधी जास्तीत जास्त जपण्यासाठी त्यांच्याशी मैत्री पूर्ण दृष्टीकोन अवलंबणे आणि या अधिनियमाखाली स्थापन करण्यात आलेल्या विविध संस्थां मार्फत त्यांचे कायमस्वरूपी पुर्ववसन करण्यासाठी त्यांच्या संबंधातील कायद्याचे एकत्रीकरण करणे व त्यात सुधारणा करणे अधिनियम.
- अ. दीर्घ शीर्षकाचे व्याख्या मध्यले महत्व सांगा
- ब. जुवेनाईल जस्टिस (केयर अँड प्रोटेक्शन ऑफ चिल्ड्रन) एक्ट , २०१५ कोणत्या प्रकारचा कायदा आहे?

- 2) केशवानंद भरती वि केरळ राज्य मध्ये संविधानाच्या अनुच्छेद क्र.३६८ मधील "दुरुस्ती" (अमेंडमेंट) ह्या शब्दाची व्याख्या करताना संविधानाच्या प्रस्थावनेचा संधर्ब घेतला आहे.
 अ. व्याख्या करताना प्रस्थावनेचे काय महत्व आहे?
 ब. व्याख्या करताना "अंतर्गत आयुधायचे" (इंटर्नल एड्स) महत्व काय आहेत.
- 3) कुटुंब कायदा, १९८४ कलाम ११ मध्ये असे म्हटले आहे कि , प्रत्येक प्रकरणात ज्याला हा कायदा लागू आहे, जर कुटुंब न्यायालयाची इच्छा असेल तर कामकाज इन कॅमेरा पद्धतीने नोंद करू शकतात, व पक्षकारांनी मर्जी असेल तर.
 अ.लिहा व स्पष्ट करा केव्हा 'इन कॅमेरा' प्रक्रिया निर्देशाकीय असू शकेल?
 ब.जर एखादे पक्षकार कार्यवाही 'इन कॅमेरा' करण्यास विनंती करतात , तर न्यायालय स्वतःचा विवेक असेल सामर्थ्य वापरून सदर इन कॅमेरा प्रक्रियेला नाकारू शकते. ह्यात व्याख्या करण्याचा कायदा सांगा.

प्र.४ कोणत्याही चार प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (४८ गुण)

- अ)कायद्याचयी व्याख्या कराचे अंतर्गत आयुधाय (इंटर्नल एड्स) काय आहेत ?
 ब) व्याख्याच्या मूलभूत कायदे कोणते, केसेस सहित समजावा.
 क) अनिवार्य (मांडेटोरी) आणि निर्देशिक (डिरेक्टरी) व्याख्या करायचे कायदे.
 ड) कायदा रद्द होण्याचे परिणाम काय असतात?
 ई) संविधानाच्या तत्वांची व्याख्या कोणत्या तत्वांवर आधारित आहेत?
 ग) व्याख्या ची बाह्य आयुधाय.